

26.06.2024

Strategiajohtaja

48 §

Osallistuminen EU:n Digital Europe Work Programme -ohjelman The European Data Space for Smart Communities -hankkeen rahoitushakuun pilotilla ”Helsinki Intelligent Data Exchange Alliance”

HEL 2024-005983 T 02 05 02

Päätös

Strategiajohtaja päätti hyväksyä Helsingin kaupungin osallistumisen Euroopan unionin Digital Europe Work Programme -ohjelman The European Data Space for Smart Communities (DS4SSCC) -hankkeen rahoittamien pilottien avustushakuun pilotilla ”Helsinki Intelligent Data Exchange Alliance”.

Samalla strategiajohtaja päätti valtuuttaa Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelun toimimaan kaupungin edustajana kyseisessä hankkeessa ja allekirjoittamaan hankkeen toteuttamiseksi tarvittavat asiakirjat todeten, että Helsingin osahankkeen kustannuksiin enintään 680 500 euroa varaudutaan keskitetyn hanketoiminnan määrärahassa talousarviokohdassa 1 50 04. Määrärahalle saadaan EU:n tukea arviolta 340 250 euroa, jolloin keskitetystä hanketoiminnasta katettavaksi omarahoitusosuudeksi jää enintään 340 250 euroa.

Päätöksen perustelut

Helsinki Intelligent Data Exchange Alliance -pilotissa toteutetaan data-avaruuden malli ja siihen liittyvä käyttötapaus. Helsinki osallistuu kansainväliseen hankkeeseen koordinaattorina. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024–2026 aikana.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala on esittänyt Helsingin kaupungin osallistumista Euroopan unionin Digital Europe Work Programme -ohjelman The European Data Space for Smart Communities (DS4SSCC) -hankkeen rahoittamien pilottien avustushakuun pilotilla ”Helsinki Intelligent Data Exchange Alliance”. Rahoitusta tarjotaan kaupungeissa toteutettaville piloteille, joissa rakennetaan käytännössä hankkeen valmisteluvaiheessa luotu eurooppalaisen data-avaruuden malli. Data-avaruuden ytimessä on yhteentoimivuuden mahdollistaminen.

Hankkeessa rakennetaan teknisesti ja hallinnollisesti selkeä, oikeudenmukainen ja reilu alusta sektorirajat ylittävän datayhteistyön toteuttamiseksi sekä toteutetaan data-avaruutta hyödyntävä käyttötapaus, josta on aitoa hyötyä liikenteen sujuvuudelle, liikenteen ajantasaisen ti-

26.06.2024

Strategiajohtaja

lannekuvan saamiselle sekä tiedonkeruulle ja liikennesuunnittelulle. Kaupunkiympäristön toimialan liikennehallintayksikössä toteutettava pilotointi tuottaa tarkkaa tietoa liikenteen häiriöistä yhdistämällä kaupungilla etukäteen tiedossa olevia liikenteeseen vaikuttavia häiriötietoja, kuten tietoja katualueilla tehtävistä töistä, ajoneuvoista saatavaan ajantasaiseen dataan. Yhdistettyä tietoa voidaan hyödyntää kaupungin suunnittelussa, ennakoinnissa sekä liikenteen ohjauksessa ja häiriönhallinnassa yhteistyössä navigaatiopalveluntarjoajien kanssa.

Pilotin avulla mahdollistetaan sujuva tiedonvaihto ja skaalaus kansallisesti Fintraffic Oy:n kanssa. Kaupungilla on sekä kansallisen että EU-tasoisien sääntelyn mukaan velvollisuus toimittaa liikennedatata kansalliseen yhteyspisteeseen, jonka Suomessa toteuttaa Fintraffic Oy. Helsingin pilotin toteutuminen edesauttaa täyttämään edellä mainitun velvoitteen liikennedatan toimittamisesta kansalliselle toimijalle. Pilotti antaa erinomaisen mahdollisuuden soveltaa jo muualla toteutettua ratkaisua paikallisessa toimintaympäristössä, mikä muun muassa vähentää kustannuksia sekä riskejä.

Helsingin kaupunki osallistuu pilottihakuun yhdessä Amsterdamin ja Porton kaupunkien kanssa. Helsinki on pilottihankkeen päätoteuttaja ja koordinaattori. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 1 500 000 euroa, josta ulkoisen tuen osuus on 750 000 euroa. Helsingin kaupungin partneriosuus on 680 500 euroa, josta tuen osuus on 50 prosenttia eli 340 250 euroa. Helsingin omarahoitusosuudeksi jää 340 250 euroa. Hankkeen suunniteltu kesto on 1.9.2024–28.2.2026.

Pilotti tukee suoraan kaupungin datastrategiaa, koska siinä rakennetaan konkreettisia ratkaisuja, joilla kaupunki toimii data-alustana. Lisäksi hankkeeseen osallistuminen tukee kaupunkistrategian toteuttamista seuraavilla painopistealueilla:

1. Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta: Ajantasaisen liikennetiedon yhdistäminen ennalta tiedossa oleviin katutöihin auttaa keräämään taustatietoa suunnitteluun katutöiden todellisista vaikutuksista liikenteen matka-aikoihin ja sujuvuuteen. Lisäksi tieto auttaa liikenteen ajantasaisen tilannekuvajärjestelmän toteutuksessa, joka on Helsingin älyliikenteen kehittämisohjelman yksi toimenpide. Ajantasainen käsitys liikennetilanteesta on avainasemassa liikenteenhallinnan operatiivisessa työssä ja tietoa voidaan jakaa myös loppukäyttäjille ja kolmansille osapuolille, esimerkiksi navigointipalvelujen tuottajille.

2. Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen: Pilotin yhtenä tavoitteena on tuottaa ratkaisu, joka edesauttaa sekä kaupunkia että palveluja tuottavia yrityksiä tuottamaan liikkujille todelliseen tilanteeseen perustuvaa tietoa hyödynnettäväksi ja kaupunkilaisil-

26.06.2024

Strategiajohtaja

le tarjottavien palvelujen kehittämiseksi. Ratkaisun tavoitteena on tuottaa myös kaupungille aiempaa parempaa tietoa katutöiden todellisista vaikutuksista.

3. Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä: Pilotin avulla kaupunki saa hyödynnettäväksi ja sovellettavaksi jo aiemmin muualla toteutetun käytännön ratkaisun. Tämä pienentää riskiä kokeilun epäonnistumiseen ja tiivis yhteistyö lisää kaupungin osaamista uuden teknologian hyödyntämisessä.

Kansliapäällikön tekemän delegointipäätöksen (4.8.2021 § 164) mukaan strategiajohtaja päättää kaupungin puolesta Euroopan unionin rahoituksen hakemisesta miljoonaan euroon asti.

Lisätiedot

Marko Mäenpää, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37339

marko.maenpaa(a)hel.fi

Anna Lehtovaara, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36685

anna.lehtovaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimialajohtajan esitys hankkeesta Helsinki Intelligent Data Exchange Alliance

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia

26.06.2024

Strategiajohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 48 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

26.06.2024

Strategiajohtaja

Markus Kühn
strategiajohtaja

Reetta Sariola
strategiapäällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 27.06.2024.